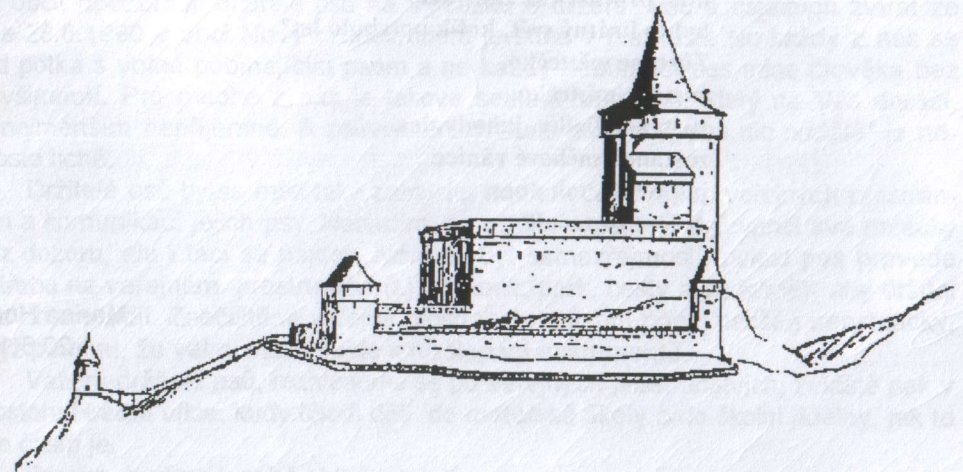

Frymburské ozvěny

Vydává Obecní úřad v Novém Hrádku

říjen 1999

cena 4,- Kč

Doma

Jedno takové městečko znám,
je to můj domov, byl to můj chrám,
do kterého se v žalu a radosti utíkám,
kde každý dům i strom znám,
i lidi v něm, jsou mně azylem.
Takové místo je jen jedno na světě,
jen pro Tebe, pro Tebe, Tvoje a pro Tebe.
Jedno takové místečko znám,
je to můj domov, byl to můj chrám.
Z té malé paseky je dnes les,
je to tak dávno, a přece jak dnes
vidím ty fialky tam dole pod mezí,
sněhové vánice, kdy dětské obočí
jsou ledové krápníky,
v trávě a mezi kamením
malá děvčátka s košíky s houbami.
Jejich smích a bezstarostný pohled očí
mne provází - až zamrazí -
byl to krásný svět, kolik uplynulo let?
Zůstane městečko,
zůstane místečko,
zůstanou fialky, jahody, les,
zůstanou sněhové vánice
jak tehdy, tak dnes.
A Ty - zůstaneš?

Marina Horská
20.6.1994

Vážení spoluobčané - rodiče

Začal nový školní rok, jemuž předcházela návrat dětí z prázdnin do svých domovů. A jako každý rok s příchodem podzimu, přijdou ke cti jízdni kola. V současné době používání kol nabralo nebývalých rozměrů u všech věkových kategorií. Není tomu jinak ani u nás, nic proti tomu. Teď mám ale na mysli především děti a jejich jízdy na kolech po místních komunikacích. Není vzácností spatřit na kolech děti předškolního věku bez dozoru rodičů či osoby starší 15 let, tak jak ukládá Vyhláška č. 99/89 Sb. o pravidlech provozu na pozemních komunikacích.

Žádám Vás, rodiče, v zájmu bezpečného provozu na komunikacích, především pak v zájmu zdraví Vašich dětí, věnujte této problematice náležitou pozornost, aby se předešlo vážným nehodám, které by mohly mít nedozírné následky.

§58 Jízda na jízdni kole, odstavec 3 Vyhlášky č. 99/89 Sb. o pravidlech provozu na pozemních komunikacích říká:

Osoba mladší 10 let smí na silnici, s výjimkou polních a lesních cest a obytných zón, jet na jízdni kole jen pod dohledem osoby starší 15 let, která je dostatečně způsobilá, aby na ni řádně dohlížela.

Josef Svatoň
starosta

Volné pobíhání psů

Na základě četných stížností spoluobčanů naší obce, na volné pobíhání psů po obci, upozorňuji držitele psů na Vyhlášku o držení psů a ostatních zvířat ze dne 28.8.1990 v obci Nový Hrádek, která je stále v platnosti. Ne každý z nás se rád potká s volně pobíhajícím psem a ne každý pobíhající pes mine člověka bez povšimnutí. Pro mnohé z nás je takové setkání se psem, který na Vás doráží, přinejmenším nepříjemné. A zdůvodnění držitele psa "můj pes nic nedělá" je naprosto liché.

Držitelé psů by se měli také zamyslet nad znečišťováním veřejných prostranství a komunikací jejich psy. Netvrdím, že všichni majitelé psů venčí své miláčky bez dozoru, ale i tací se najdou. Mělo by být samozřejmostí, pokud pes provede potřebu na veřejném prostranství (t.j. chodník, park, cesty a podobně), aby držitel psa toto uklidil. Znečištěná veřejná prostranství působí přinejmenším neesteticky, když pominu, že velmi často dojde k rozšlapání exkrementů.

Vážení držitelé psů, rozhlédněte se po veřejných prostranstvích, zvláště pak v prostoru Hradní ulice, kudy chodí děti do mateřské školy a do školní jídelny, jak to zde často je.

Prosím, budme k sobě ohleduplnější.

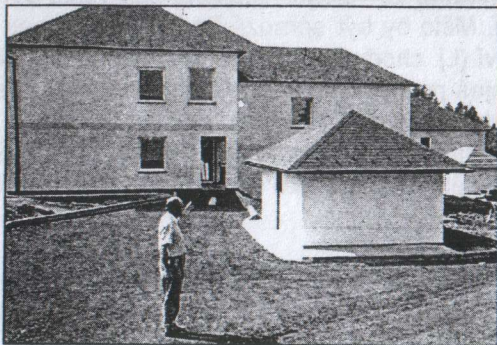
Josef Svatoň
starosta

O čem jednalo obecní zastupitelstvo

V červenci zaplavily přílivové deště pozemky firmy Hartman - při místním šetření byla dohodnuta úprava. ☒ Proběhl prodej akcií VČE. ☒ Mimo výběrové řízení projevil zájem o místní ordinaci MUDr. Soukup. ☒ Dosud obec neobdržela z finančního úřadu daň z nemovitostí. ☒ VČE hodlá obnovit řízení ve věci větrných elektráren. ☒ V případě potřeby obec otevře nový úvěr do výše 1 mil. Kč.

V září OZ řešilo požadavek v. d. Velos na opravení cesty kolem závodu. ☒ manž. Martínkovi požádali obec o zřízení nové komunikace. ☒ Řešila se žádost o odprodej pozemku za bývalou Čtvrtečkovou hospodou na Rzech a v Novém Hrádku. ☒ Na základě výzvy Katastrálního úřadu Náchod se řešil převod pozemků bývalého MNV. ☒ Správa a údržba silnic Náchod předložila smlouvu o provádění zimní údržby. ☒ Obec přispěje částkou 2 000,- Kč na konto HOSPIC v Červeném Kostelci. ☒ OZ prostudovalo Výroční zprávu ZŠ za rok 1998. ☒ Nově zkolaudované dva bytové domy mají čp. 349 a 348. Třetí, zatím nepostavený, ale již dnes obsazovaný žadatelem, bude mít čp. 347. ☒ Na obsazení volné garsonky v čp. 59 byla vypsána „obálková metoda“ - předplacení nájemného.

NOVÝ HRÁDEK - NOVÉ BYTY

V těchto dnech se stěhují první nájemníci do 12 nových bytů, které postavil Obecní úřad v Novém Hrádku za použití státního příspěvku a spoluúčasti nájemníků. Jde o prostorné bydlení v krásném prostředí v blízkosti centra Nového Hrádku.

Zbývá ještě dokončit venkovní úpravy a cestu. Starosta Josef Svatoň může být spokojený, neboť přibýly další byty k těm, které vznikly po uvolnění budovy dřívějšího OÚ. **Text a foto Z.Majer.**

Nový lékař

Počínaje měsícem říjnem 1999 nastoupí do zdejšího zdravotního střediska nový obvodní lékař MUDr. Josef Soukup. Ordinační hodiny budou po nástupu pana doktora upřesněny a včas zveřejněny.

Obvod soukromého obvodního lékaře má mít zaregistrováno 1700 pacientů. Tento počet v naší obci nemůže být dosažen bez pochopení všech občanů nejen naší obce, ale i obcí okolních. Bude záležet na nás, občanech naší obce a občanech obcí sousedních, kolik se nás u lékaře zaregistruje.

Z rozhodnutí kompetentních orgánů byli přiděleni ke zdejšímu obvodu také občané Domova důchodců v Náchodě, což bude pro pana doktora na straně jedné přínosem, ale na straně druhé velkou zátěží.

Prosím Vás, vážení spoluobčané, buďme našemu novému panu doktorovi nápomocni a snažme se mít pochopení při jeho novém působení. Včas se ve zdravotním středisku zaregistrujme, neb i na tom bude záležet, zda a na jak dlouho se v naší obci obvodní lékař udrží.

Snažme se všichni společně být k sobě tolerantní.

Josef Svatoň
starosta

Bukovecká ulice

V letošním létě se podařilo obci zajistit opravu místní komunikace v Bukovecké ulici. Opravu velmi dobře provedla firma **Karel Špelda, pozemní komunikace, Česká Skalice**, se kterou má obec velmi dobré zkušenosti. Aby cesta vydržela v relativně dobrém stavu záleží především na všech, kteří cestu užívají. Náklady na opravu cesty byly velké, a proto prosím spoluobčany bydlící v této lokalitě, aby byli nápomocni při běžné údržbě této komunikace. Mám na mysli především čištění splávek, které je nutné udržovat průchodné, aby nedocházelo při přivalových deštích ke splachování vozovky.

Děkuji Vám za pochopení pro věci společné, nám všem sloužící.

Josef Svatoň
starosta

Poděkování

Děkujeme paní Boženě Jirmanové, že se 14 dnů **naprosto nezištně** starala o stravování paní z Prahy, která na letním bytě v Novém Hrádku utrpěla úraz a byla zde ponechána s 13letou vnučkou, bez možnosti si uvařit.

Děkujeme obci za uvolnění finančních prostředků k zakoupení pozornosti pro paní Jirmanovou za tuto službu. Malou částkou přispěla i MS ČČK, která si obou těchto příkladných činů velice váží a je ráda, že máme tak hodné lidi kolem sebe.

Jana Šotolová

Sociální zabezpečení občanů

Může se stát, že se občan dostane do tíživé situace, kdy potřebuje pomoc a měl by proto znát několik základních a podstatných faktů:

1) Prostředky na sociální příspěvek nemá ve svém rozpočtu obec, ale Městský úřad Náchod, jeho sociální odbor a přiděluje je individuálně, až po náležitém prošetření každého jednotlivého případu.

2) Příslušnou péči občanovi je povinna poskytnout především jeho rodina. Jedině v případě, že postižený rodinu nemá, může požádat o pečovatelskou službu. Tuto si musí v plné výši uhradit, nemá-li příjem nižší, než je stanovené životní minimum (viz částky životního minima a ceník úkonů, tak jak je poskytuje pečovatelská služba v Náchodě).

Částky životního minima platné od 1.4.1998

Dítě do 6 let	1 560,-
od 6 do 10 let	1 730,-
od 10 do 15 let	2 050,-
od 15 do 26 let (nezaopatřené)	2 250,-
Ostatní občané	2 130,-

Domácnost

Domácnost 1 osoba	1 300,-
2 osoby	1 700,-
3 - 4 osoby	2 110,-
5 a více	2 370,-

Pečovatelská služba Náchod

Ceník služeb :

název výkonu	částka za 1 úkon v Kč
běžné úkony osobní hygieny	10,-
celková koupel, mytí vlasů v domácnosti	10,-
celková koupel, mytí vlasů v SOH	10,-
jednoduché ošetřovatelské úkony	5,-
podání jídla a pomoc při jídle	2,-
podání léků	1,-
přestlání lůžka	2,-
převlečení osobního prádla	2,-
převlečení ložního prádla	10,-
donáška oběda	6,-
dovážka oběda autem	6,-
donáška uhlí, dřeva, vynesení popele vynesení odpadků	za 15 kg 10,- 2,-
donáška nákupů	10,-
různé pochůzky	5,-
pochůzky (nákup stravenek)	5,-
mytí společných prostor domu, chodba	20,-
umytí podlahy	20,-
běžný úklid	8,-
luxování	8,-
umytí 1 okna, 1x za 3 měsíce	40,-
praní drobného prádla	15,-/kg
výchovná práce s dětmi	10,-
příprava - uvaření snídaně	3,-
dohled	20,-/hod
mytí nádobí	2,-
ohřátí oběda	2,-
pedikura	20,-
práce s udržováním domácnosti	40,-/hod
vzdálenost	6,-
obtížnost	6,-
pacient s psychickými změnami	6,-
vysoké podlaží	6,-

Další informace lze získat na Obecním úřadě v Novém Hrádku nebo přímo na Městském úřadě v Náchodě.

Odpady

Problematika odpadového hospodářství se stala „vděčnou“ nekonečnou diskusí pro Obecní úřad. Jak totiž jistě každý víte, v prostoru vedle nových bytových domů u kina se nachází místo s kontejnery na přesně definovaný druh vyříděného komunálního odpadu. Myšlenka vyjít vstříc všem občanům - pomoci jim šetřit dnes nelevné známky za popelnice a předejít všem nově vznikajícím černým skládkám však dnes obecnímu úřadu pražádnou radost nedělá, ba naopak tento pokus o solidaritu se stal velice nepříjemným bumerangem v podobě velkého nepořádku v prostranství kontejnerů.

Abychom dále přesně věděli, co lze a nelze do těchto kontejnerů zdarma uložit, dostala každá domácnost před časem letáček s radou, jak nakládat s komunálními odpady. Nyní máme možnost se z domácnosti zbavit a uložit do kontejnerů tyto odpady: **umělé hmoty, kovy a sklo**. **Všechno ostatní mimo tyto tři druhy odpadů do těchto kontejnerů nepatří a tudíž jejich likvidaci si musí každý občan zajistit z vlastní kapsy**. V červnu tohoto roku se před každým kontejnerem objevila cedulka s přesnou definicí druhu odpadu, který se do kontejneru smí uložit. To pro ty, co nepoznají, kam který druh odpadu patří. Mnozí z nás však asi ještě dosud neví, že porcelán a keramika jsou vyrobeny z podstatně rozdílných materiálů než sklo, které se oproti nim nechá opět roztavit a tedy recyklovat. Rozbité kusy porcelánových předmětů v kontejneru na sklo jsou však zcela běžným jevem. Do tohoto kontejneru také nepatří drátěné sklo (pročpak asi?), ale zřejmě většina občanů si říká, že když už tu přece toto sklo mám, tak jim ho tu nechám a nebudu se namáhat hodit ho do kontejneru s kovy, položím ho vedle. Dodnes mnozí spoluobčané ještě nechápou, že např. pětimetrový koberec nebo pytel plný PET lahví nejsou kovy.

Ani květnová akce svozu nebezpečného odpadu neměla zřejmě takový ohlas, protože nedlouho po definitivním odvozu posledního televizoru se u kontejnerů objevilo postupně několik "nových" televizorů. Tito lidé si asi byli vědomi, že zbavit se televizoru přijde na nemalé peníze, totiž náklady na likvidaci jednoho televizoru při organizovaném svozu činily téměř 200 korun, které putovaly z obecního rozpočtu. Také ke kontejnerům často přibude tu lednička, tu zas pneumatika nebo akumulátor. Likvidaci ledniček vzhledem k mrazicímu agregátu nelze provádět společně s kovy už také proto, že obsahuje příliš umělohmotných dílů a tak ledničky, pneumatiky a akumulátory (které patří do třídy nebezpečného odpadu) si je každý povinen zlikvidovat

na vlastní náklady. Že do kontejneru na plasty nepatří žádný druh dřevěné ani papírové hmoty, která se nechá velice snadno spálit téměř kdykoli a kdekoli, už asi nikdo neví, a tak běžně třetina objemu kontejneru je zaplněna na úkor daleko likvidačně komplikovanější umělé hmoty.

Blíží se doba, kdy se současný prostor s kontejnery bude muset uvolnit pro stavbu třetího bytového domu. S tím vzniká veliký problém, zda-li zachovat tuto velkorysou, velice nákladnou a lidmi naprosto nedoceněnou službu pro občany Nového Hrádku nebo s ní natrvalo skoncovat. Každá varianta má však svoje nevýhody. Skončí-li tato služba, bude se jistě zvyšovat výskyt černých skládek v katastru naší obce. Bude-li však pokračovat, musí se najít vhodné místo pro kontejnery a s tím spojené riziko, že tato "skládka", jejíž vzhled je zapříčiněn nezodpovědným přístupem některých lidí, bude na očích v jiné, dříve okolím vzhlednější části obce.

Petr Hlaváček

Svoz nebezpečného odpadu

Obecní úřad Nový Hrádek a firma Marius Pedersen a. s. sdělují, že bude v obci proveden opět svoz nebezpečného odpadu. Přesný termín odvozu bude včas sdělen. Do nebezpečného odpadu patří např.: **oleje, tuky, barvy, ředidla, pryskyřice a lepidla, rozpouštědla, detergenty, odmašťovací přípravky, fotochemikálie, léky, pesticidy, baterie (suché články), akumulátory, zářivky, ostatní odpad s obsahem rtuti a televizory.**

Žádáme občany, aby odpad tohoto charakteru **neodkládali v prostoru „u Pařížků“**.

Obecní úřad

Sokolovna je v provozu od 2. 10. 1999

Dne 2. 10. 1999 jsme znovu slavnostně otevřeli naši sokolovnu po rekonstrukci podlahy.

O obnovu podlahy jsme měli zažádáno od roku 1992. Teprve po osobní intervenci na ČOS (Česká obec sokolská) v Praze na jaře 1998 jsme byli zařazeni do investic na rok 1999, i když až na 16. místo v pořadí celé ČOS.

Při loňském sjezdu ČOS se vyměnilo vedení a při kontrole investičního odboru se zjistily závady, pořadník se předělal a my jsme zaujali 11. místo - předposlední. Když jsme se dozvěděli, že se s námi na rok 1999 počítá, snažili jsme se získat povinnou část investice (stát = 800 tis. Kč, naše jednota = 200 tis. Kč). Nejdříve jsme oslovili podnikatele a pak začátkem tohoto roku jsme vymysleli akci „Kup si svůj m²“, která nás zachránila

Hrádovští obyvatelé i rodáci nás opět přesvědčili, že solidarita v občanské společnosti existuje, a že lidé i dnes pro dobrou věc umějí přinést i obět.

Z těch 12 investic na tento rok jsme byli jediní, kteří povinný díl investice získali vlastním přičiněním. Vědomí, že 250 občanů a rodáků z Hrádku věnovalo příspěvek na podlahu, zavazovalo nejen výbor Sokola na Hrádku, ale i vedoucí investičního odboru ČOS Ing. Hanu Moučkovou, která nám velice pomohla.

I když státní dotace přišla až v červenci, podlaha byla dokončena 3. 9. 1999.

MUDr. Pružinová

Blíží se XIII. Všesokolský slet!

Radí vám časopisy, lékaři, že máte změnit styl života, že to chce pohyb? Nečekejte tedy na nemoc a věnujte se prevenci! Pravidelný pohyb a cvičení vám mohou pomoci.

Tělocvičná jednota Sokol Nový Hrádek vás zve na nácvik skladeb na XIII. Všesokolský slet v Praze v roce 2000.

Je připravena skladba pro **rodiče a děti** s říkankami a motivem „Kolo, kolo mlýnský“. Jako náčiní slouží nafukovací kruh a malý bílý padák. Na Novém Hrádku se skladba pro rodiče a děti ještě nikdy nenacvičovala. Tentokrát vidím velkou šanci, která by spousty nových maminek a jejich ratolestí mohla dát dohromady. I když v době, kdy příspěvek do Frymburských ozvěň píší, ještě cvičitelku (nebo cvičitelky) zajištěné nemáme.

Skladby pro **nejmladší žactvo** se ujala cvičitelka Lída Ježková. S malými dětmi má dobré zkušenosti. A okousaný sýr a strachový pytel těm malým myškám dobře poslouží ke hře. Je předpoklad, že nácvik bude ve dvou skupinách. A to s dětmi školáky a také dětmi předškoláky.

Mladší žákyně, holčičky v růžových trikotech, cvičí na hudbu a text od pana Jaroslava Uhlíře a Zdeňka Svěráka. Moderní nebo sportovní gymnastika, atletika, stepaerobik. To vše se děvčata ve skladbě učí. Náčiní jsou malé kladinky a stuha. Nácvik povede paní učitelka Krbalová. Také touto cestou oslovuji maminky malých slečen, aby se nácviku nebály. Najde se jedna z nich, která by právě s tou svojí dcerkou do cvičení chodila a byla s nácvikem nápomocna?

Ženskou skladbu **Ženy - Bolero** na hudbu Zdeňka Fibicha jsem si vzala na starost. Choreografie i hudba se prolíná - část klasická (tanečnice), kterou jsme u nás schopny nacvičit, a část Ženy - aerobik, na které nemáme cvičitelku. Zvu všechny ženy a těším se na ně. Vidím opět velkou možnost pro všechny dorostenky, maminky i ženy dříve narozené, aby si vytvořily dobrou partu.

A **muži**. Nácvik povede Pavel Bohadlo a Zdeněk Martinek. Opět krásná skladba na country hudbu, kterou sestavil mladý rodák z Kostelce nad Orlicí Václav Pavelka. Přání autorského kolektivu: stmelit všechny muže a starší dorostence, kteří chtějí podpořit tradici našich hromadných vystoupení ve skladbě, kterou jsme nazvali „Chlapáci“.

Jestli někteří rodiče vidí, že právě pro jejich děti se nic nenabízí, prosím o jejich pomoc. Je připravena skladba i pro **starší žactvo**, chlapce a děvčata. Pro děvčata žánr aerobic, pro kluky základy míčových her a vystupují společně. Pro malé kluky je bezvadná soutěživá skladba s tyčkovou stavebnicí. Ale nemáme cvičitele! Pokud byste, milí rodiče, byli ochotni se zapojit, podám ráda informace. Stále není pozdě začínat s nácvikem skladeb i se sportováním.

A **věrná garda**? I pro ni je skladba sestavena. Nepřipojí se starší cvičenci?

Ve vývěsce TJ Sokol na náměstí bude připraven rozvrh cvičebních hodin v sokolovně pro rok 1999 - 2000. Bude orientován na dny pondělí, úterý a čtvrtek, kdy je předpoklad vytápění.

Na rozvrhu jsou zaneseny i časy pro sport jako volejbal, sálovou kopanou. Vyhrazeny jsou hodiny pro lyžařský oddíl a taneční kroužek, bude v provozu posilovna i horolezecká stěna. I tyto sporty rády přijmou nové zájemce.

Máme v sokolovně novou podlahu!

Máme prostory a zázemí pro cvičení!

A to díky vám všem, kteří jste přispěli finančně, svou prací i duševní podporou.

náčelnice TJ Sokol Nový Hrádek
Lidmila Martinková

Naposledy o učitelském trápení

A najednou mu proběhla hlavou celá ta kalvárie kantorského povolání. Snad žádný stav a žádné zaměstnání na světě není tak ubohé a k zemi přišlápnuté, jako učitelství. Kdekdo si osobuje učitelé poroučet, kdekdo se plete do záležitostí školy, kdekdo rozumí vyučování a výchově dětí lépe než právě - učitel. Švec ševcuje a nikdo mu nemluví do kumštů, které tropí s dratví a se šídlem; kovář ková koně a běda tomu, kdo by se opovážil pochybovat, že ty podkovy, které jaksepatri přikoval, náležitě nesedí; písař na kanceláři spisuje lejstra, úřaduje, dělá háčky, tečky, kudrlinky, kdo jiný by se v tak odpovědné a složité práci vyznal? Jenom v povolání učitelském se vyzná každý.

Co všechno musí takový chudák kantor umět! Čemu všemu má rozumět! Co všechno musí udělat, aby si nepokazil reputaci, aby světle ukázal, že je hoden svého úřadu!

Musí umět číst všecko, co je psané i tištěné, krasopisně psát latinkou, švabachem i frakturou, počítat všechny druhy počtů, i se zlomky, s jützy, měřicemi a strychy. Musí umět hrát na housle, cello, basu, pískat flautu, klarinet, hoboje, foukat fagot i roh, dělat muziku o svatbách i při funuse, na kruchtě i v hospodě, musí zpívat tenor, bas i koledu, nacvičovat s dětmi i s dospělými různé výstupy, říkání a zpívání, má dovést všechny druhy dopisů, suplik a písemností, má rozumět obecnímu hospodaření a písaření, má umět zvonit, okrášlit oltář, obléknout kněze do ornátu, ministrovat, musí znát zpaměti celou bibli, katechismus, nebeklič a všechna pobožná říkadla, musí umět nathovat hodiny na kostelní věži, psát noty a linkovat, musí umět vyčesat panu vrchnímu paruku - to není k smíchu, prosím! - musí umět oholit pana aktuára a panu farářů načepovat mešní víno, musí se umět ohánět zednickou lzící, když začne chátrat škola a patronátní vrchnosti nechťejí o opravě ani slyšet; a musí i řezat pera a tvářit se, jako by rozuměl latině, musí naštipat dříví paní učitelové do kuchyně, občas si něco ukuchtit, musí umět sázet stromky, roubovat a ošetřovat, dovést si ušit záplatu na kalhoty a přístěpek na botu, a dají-li mu páni milostivě kousek pozemku, musí ještě umět sít a žít, mlátit a hnojit, krmít a dojit, řezat řezanku, ba musí rozumět i nemocem dobytka. Že občas má ve škole léčit děti, obvazovat rány a úrazy, ba že i dospělí přijdou poradit s pícháním v zádech, je nad slunce jasnější. To všechno musí umět jen proto, že je učitelem, že má devatero řemesel a desátou - bidu...

Ale přitom nikdo nevidí, že se musí slušně obléknout, aby si ho děti neošklivily, že musí z téhož důvodu dbát na své tělesné a duševní zdraví, že musí v době „prázdná“ opravovat úkoly žáčků, připravovat se na příští vyučování i sám se pořád a pořád učit a studovat, aby nezaostal; vždyť zaostalý učitel je špatným učitelem. Ale co komu po tom! Všichni vidí jen prázdnou a vakace a všichni by chtěli chudáka učitele zaměstnat a zaměstnávat - třeba v neděli...

Nebožák kantor! Všechna řemesla musí znát a všichni rozumějí jeho řemeslu. Od rána do večera by mohl ta svá řemesla vykonávat, od večera do rána znovu a v neděli, kdy každý poctivý člověk má svatý pokoj, učitelský musí jít a po domech sepisovat hlouposti. Švec doševcuje a s klidnou myslí si zaskočí na džbánky chmeloviny, kovář zavře kovárnu a natáhne se na zahradě pod hrušku, písař dopíše poslední lejstro - nebo třeba ani nedopíše - mrskne jenom okem po hodinách, a když pozná, že padla, odhodí brko, narovná si záda a jde. Jenom učitele je třeba pořád zaměstnávat. Práce, která jiným nevoní, je pro učitele pořád dost dobrá. A jak by také ne, vždyť je to jenom učitel - učitýlek! Stejně má s těmi haranty víc prázdná, než školy a užije s nimi víc her a zahálky než práce...

Úryvek z knihy Miroslava Slacha: *Usměvaví rebelanti*

Pozn.: bylo to za dob Václava Klimenta Klicpery před 150-ti lety opravdu poslední učitelské trápení?

Připravila A. M.

Společenská kronika

Naši nejstarší občané oslavili narozeniny:

Martinková Anna	A. Kopeckého 156	16.7.1912	87 let
Příbyl Josef	Klainova 235	21.7.1924	75 let
Černý Bohuslav	A. Kopeckého 139	22.7.1915	84 let
Zelená Anna	Dlouhé 22	23.7.1907	92 let
Hejda Václav	Náměstí 25	27.7.1920	79 let
Drašnarová Růžena	Doly 173	30.7.1916	83 let
Štěpařová Marie	Hradní 81	11.8.1920	79 let
Kubeček František	Doly 177	13.8.1914	85 let
Škoda Josef	Náměstí 36	19.8.1913	86 let
Grymová Lidmila	Klainova 10	1.9.1918	81 let
Barešová Marta	Mikulášův kopec 206	6.9.1922	77 let
Klamtová Marie	Hradní 65	6.9.1909	86 let
Novotná Marie	Rokolská 258	11.9.1909	90 let
Světlíková Milada	Hradní 63	11.9.1920	79 let
Klimšová Marie	Končiny 219	13.9.1912	87 let
Příbylová Marie	Náchodská 59	16.9.1920	79 let
Školník František	Hradní 68	16.9.1911	88 let

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, dostatek životního elánu a optimismu a ještě hodně spokojených a šťastných let v naší obci.

Nový občánek:

Matěj Ježek Nový Hrádek 259 25.7.1999
Šťastným rodičům blahopřejeme.

Svatba v kostele sv. Petra a Pavla:

Blanka Machová Nový Hrádek 266
Aleš Kratochvíl Frýdlant 1371

Novomanželům přejeme hodně štěstí, zdraví, pohody a splnění všech přání.

Zlatá svatba - 50 let:

Jan a Miroslava Hažerovi Končiny 162

Do dalších společných let přejeme hodně zdraví, pohody a štěstí.

Život

(dokončení z minulého čísla)

povídka Ireny Martínkové

Měli jsme po dědečkovi včeličky. Když ale jsem čekala děti, byla jsem alergická a tak včely nebyly. Když se narodila Lidunka, a trochu povyroستla, rozhodli jsme se, že včelky zase pořídíme. Seděli jsme na zahradě. Já jsem čistila úly a děti na bobekku všechny tři nakukovaly co a jak a dýchaly krásnou vůni zatím prázdných úlů. Vypravovala jsem jim jak to v úle chodí, jak tam jsou dělnice a o všechno se starají, a trubci, takoví bumbrdličci bez žihadla a jedna jediná královna. Jak chodí z plástu na plást a do každé buňky položí vajíčko a všechny včely se o ní starají a chrání ji.

"Maminko, a jak je to s tou královnou?" Nešlo do hlavy našemu Jurášovi.

"To až ta královna umře tak bude ve včelstvu Prezident???"

Dodnes nepochopím, jak může čtyřleté dítě uvažovat v takovýchto dimenzích.

Ani Lukáš nebyl žádné Béčko. Jednou jsme jeli na kole kolem Husova sboru. A zas dlouhé vyprávění, že to je taky církev ... Lukáš mě přeruší: "...a maminko, až prezident umře, tak ten sbor přejmenují?" Co na tom že si v tom fofru na kole popletl Husa a Husáka. Jen já jsem v tu chvíli málem spadla z kola.

"Mamí, že tenhle hrnec nepoužíváš?"

"Ani ne Lidunko." Zabraná do svých myšlenek cosi kutím na kuchyňské lince.

"A tenhle taky nepotřebuješ?" Zjišťuje.

Vracím se do reality. "Na copak ty hrnce Lidunko potřebuješ?" Ptám se.

"Ále, tak jsem měla důležitý rozhovor s Pepou. Víš mamí, ptala jsem se, proč se přeci jen nechce oženit. Nejde to, protože nemám hrnce, vymyslel si Pepa, aby se zbavil všetečky. Tak kdybys je mohla postrádat, udělala bys dobrý skutek. Pepa by nám přivedl tetu."

Pepa je starší svobodný bratr mého manžela a děti ho milují. Když byly jenom tři starší po roce narozené děti Juráš, Lukáš a Lidunka, hrály si většinou na mámu, tátu a Pepu. Největší bitka byla vždycky, kdo bude Pepa. Ten měl všechna práva a žádné povinnosti. Jednou tak sedíme u nedělního oběda všichni pěkně ve svornosti. Naše obědy vždycky trvají dlouho, protože při tom semeleme všechno, co se za celý týden seběhlo. Když v tom někdo z našich dětí konstatuje: "Mami a stejně jsi nespravedlivá!!"

Tohle bylo těžké obvinění. Vždycky jsem si na své spravedlnosti zakládala a veškerým mým okolím byla uznávána jako moje charakteristická vlastnost. Položila jsem příbor a ostře se podívala po autorovi výroku. "Jak to??!!!"

"No tak si to uvědom." Do široka otevřené dětské oči na mě vítězně zírají. "Celý týden v Dobrušce spíš s tatínkem, to aspoň v sobotu a neděli nemůžeš spát s Pepou??"

Všichni dospělí jsme lehli popelem. Myslím, že jsem je tehdy raději nechala v tom, že mě nachytaly na švestkách, než abych jim to vysvětlovala.

Jednou přišel dopis ze školy. *Dostavte se k vysvětlení.* Krve by se ve mě nedořezal. Hned druhý den chvátám do školy. "

Co se děje?"

"Mohla byste mi podat vysvětlení, jak je to s tím pitím alkoholu u vašeho dítěte?" Nekompromisně do mě zapichuje zrak rudá hlava kantorky mého malého prvňáčka.

"Nevím o čem mluvíte? U nás v rodině se alkohol pije jen opravdu příležitostně a to jen symbolicky sklenička vína, nebo jedna láhev piva pro mne i manžela po obědě! Dětem ho vůbec nedáváme!!"

"No, ještě to budu muset sledovat na vašem dítěti!!" Končí nekompromisní a nepříjemný rozhovor učitelka.

Zdrcená přijdu domů. U večere sedíme a povídáme. "Jak bylo ve škole?" Ptám se dětí.

"Jooo, všechno v pořádku," odpovídají oba kluci školáčky. Jen Lukáš se tak trochu zavrtí.

"Lukáši, mohl bys mi říct, jak na to přišla učitelka, že jsme rodina alkoholiků a i ty piješ alkohol?" Ptám se přímo.

"Víš mami, paní učitelka se nás ve škole ptala, kdo pije alkohol. Tak jsem se přihlásil. Představ si, a byl jsem jediný z celé třídy!" Hlásí vítězoslavně.

"Lukáši, a kde jsi přišel k alkoholu?" Nechci věřit tomu co slyším. I manžel pokládá příbor a jen němě přihlíží naší konverzaci.

"Pamatuješ mami, jak jsme byli s Jurášem u dědy v Hradci na týden o prázdninách? Tam vzal děda džbán a šli jsme spolu do hospody pro dvě piva k obědu. No a děda mě cestou nechal olíznout pěnu. No je přeci pivo taky alkohol, nebo ne?"

Byli jsme s manželem smíchy bez sebe, jakého to máme doma alkoholika. A nutno dodat, že svůj první půllitr piva si náš Lukáš dal na svém maturitním večírku.

Je 5 hodin odpoledne, zháším své soukromé vnitřní kino, zamykám krámek s bylinami a jdu domů. Jdu vstřebávat další díly nekonečné inspirace, které přináší život.

Krátce...

- 8. června (na Medarda) se strhla průtrž mračen s krupobitím. Zápavy menšího rozsahu nečekané postihly Černčice, Bohuslavice, Bolehošť.
- 3. července uspořádali místní hasiči v Písníku oblíbené **pout'ové opékání selete**.
- 22. července navečer se konala slavnost se mší svatou při **výročí 100 let postavení kříže v zahrádce u Livarů** v Bukovci. Kříž postavil Josef Livar jako poděkování za záchranu života při zasypání lavinou v Tyrolích, kde vykonával vojenskou službu. Slavnosti se za pěkného počasí zúčastnilo asi 70 lidí z místa i z okolních obcí.
- 11. srpna proběhlo nad Českou republikou v době cca od 11:20 do 14:10 hodin **částečné zatmění Slunce**. V naší obci bylo mezi mraky dobře pozorovatelné a kromě šera jej neprovázely žádné nevšední jevy. Čas největšího zákrytu byl ve 12:45 a ve stínu Měsíce zmizelo celkem 93 % plochy Slunce. Tento jedinečný jev sledovala převážná část veřejnosti. Zatmění Slunce podobného rozsahu nad naší republikou proběhne až za 135 let.
- V noci na 17. srpna **postihlo Turecko zemětřesení** označované jako největší v historii lidstva. Dosahovalo 7 stupňů Richterovy škály a za pár desítek vteřin se části několika západotureckých měst změnila v trosky, pod kterými zahynulo asi 40 tisíc lidí. Nejvíce bylo postiženo město Izmit. Čeští záchranáři, kteří se na místo katastrofy dostavili se psy, byli pohledem na apokalypsu otřeseni.
- 30. srpna se v místním kině z důvodu **zvýšeného výskytu potkanů** konala schůzka občanů s pracovníky firmy provádějící deratizaci.
- V letních měsících prodejci v jednorázové akci celkem 5krát nabízeli **výprodej textilu** a 4krát **výprodej bot**. Zájem byl také o **výkup akcií** od občanů z 1. a 2. vlny kuponové privatizace za maximální ceny a s výplatou hotovosti ihned na místě.

Perské přísloví:

Jsou dvě nerozumné věci: mlčet, když je třeba mluvit, a mluvit, když je třeba mlčet.

Nový Hrádek v literatuře III

Alois Jirásek - U nás

Mistr Alois Jirásek se ve své kronice **U nás** několikrát zmiňuje o Novém Hrádku a okolí. Většinou ve spojitosti s rodinou „bratra Škody“ z Tisu.

...Mladý PavelTenkrát.....smutně se bral k Novému Hrádku a odtud pak lesem mezi stráněmi proti potoku.

Ted', bylo již po západu slunce, když sem z Padolí došel, slyšel opět jeho jarně bujný šum, jak se hrnul pod probuzenými olšemi úzkým údolím. Ve stráni, u cesty proběhávaly se keře trnkové jako sněhem obalené. A ticho v lesní samotě, tak ticho, a vzduch, jenž tu, v lese, počal se protmívati, byl svěží, zrovna vonný. Tak se pěkně, volně dýchalo a klid kolem jako by do duše vanul.

... Když dorazil na Hrádek, zastavil se u pekaře před oknem, kde bylo vyloženo pečivo, a koupil tři rohlíky a žemličky domů, Škodovým, aby nepřišel tak s prázdnou.

... záhy zrána vydala se Marta Škodová na Hrádek do městečka, aby tam koupila černé mouky a bochníček chleba.

... (Pavel) Bral se od Levína na poledne, pořád vzhůru, přes Tasovské vrchy; tu překročil hranice a pak, minuv Nový Hrádek, pořád vysokým, rozlehlým hřbetem, s něhož se otvíraly daleké rozhledy, a zase mezi chlumpy, lesíky a znovu polem, travnatým dolem kolem vesnice Rzí, po těch výšinách jako rozhozené, kolem osamělých, bílých příbytků dřevěných s besídkami na výši, ve stráni, ve břehu u březinek, pod třešňovými stromy, až sestoupil v oupad, v těsné údolí potoka, jenž ho vedl k roubené chalupě pod došky a šindelem, samojediné u bídné cesty v tom uzounkém údolí, na úpatí stráně s polem a březinou na vrchu, ke Škodově chalupě, v níž sám po prvé našel ochranu a útulek.

...Jedné neděle po žních zašel ze své samoty do roztroušené vsi požádat dvou bratří, aby mu byli za svědky, aby za týden po nešporách na něj čekali na Hrádku před farou. ...Faráře potkali na síni. Venku byl parný den, tu na síni příjemný chládek. Farář, s uvolněným kolárkem, v porozepjaté vestě, chystal se z čeledníku do svého pokoje.

Připravil Ing. Pavel Sobotka

Osmisměrka

A	D	I	R	O	K	N	O	U	Z	E
N	U	Y	K	N	O	A	O	E	R	S
A	S	T	A	T	L	M	N	R	Á	I
N	E	R	O	S	T	I	Y	M	D	M
A	B	U	O	R	T	T	L	L	C	Á
S	A	V	R	R	Č	E	O	N	E	N
Á	O	I	G	O	Á	N	N	D	N	J
R	S	K	Á	A	R	O	L	E	T	A
K	Á	D	N	A	R	N	A	R	Y	T

SLOVA:

Ananas, astat, autor, centy, ČTV, Euro, Inez, kolt, korida, krása, nerost, nonet, Nord, nouze nylon, okno, omyl, onen, ovos, Randák rank, risk, roleta, rys, slovo, tajná mise, tyran, zrádce..

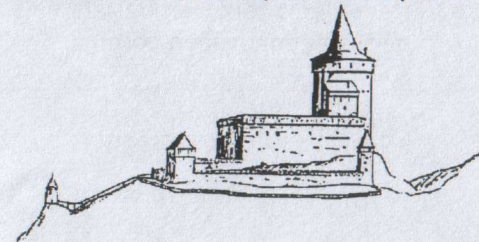
Připravil Karel Dismar

Frymburské ozvěny, zpravodaj obce Nový Hrádek

● Číslo bylo vydáno 6. 10. 1999

- Redakce: Ing. Jiří Hlaváček, Mgr. Hana Hlaváčková, stálí dopisovatelé: Anna Marková, Ing. Jana Šinkorová
- adresa: Náměstí 46, 549 22 Nový Hrádek, ☎0441-478341
- Nevyžádané příspěvky se nevracejí
- Příští číslo vyjde pravděpodobně v prosinci 1999

KINO NOVÝ HRÁDEK

říjen - prosinec 1999

16.10.1999
sobota
19.00

Návrat ztraceného ráje

nevyzpytatelnosti osudu, lásce, tolerance a odpuštění

ČR
mládeži přístupný
29,- + 1,- Kč

20.11.1999
sobota
19.00

Pidilidi

Mrňaví lidé. Velké trable. Spousta legrace.

USA - české znění
mládeži přístupný
29,- + 1,- Kč

28.12.1999
úterý
19.00

Zamilovaný Shakespeare

Komedie o tom, jak vznikla nejslavnější tragédie všech dob.

USA
mládeži přístupný
29,- + 1,- Kč
